

NATURBAN

gestaltning

NACKA
KOMMUN

NATURBAN OCH CENTRALA NACKA

Centrala Nacka ska utvecklas naturbant. Med det menar vi att staden och naturen ska samverka.

I ett naturbant Centrala Nacka tas platsens karaktär tillvara och stärks. Här finns fysisk och mänsklig närhet. Innehåll och funktioner som ger värde och attraherar tillförs.

När naturen och det urbana möts på ett medvetet sätt uppstår något nytt. Det naturbana bidrar till växtkraft och livskvalitet för alla som bor, besöker och verkar i Centrala Nacka.

För att stärka och stödja utvecklingen av ett naturbant Centrala Nacka har denna vägledning tagits fram.

INLEDNING

I Nacka kommun växer en ny stadsdel fram – Centrala Nacka. Utvecklingen sker etappvis i samverkan mellan Nacka kommun, byggaktörer, näringsliv och Nackabor. Centrala Nacka växer med 6 000 bostäder och 7 000 arbetsplatser, med bra kommunikationer; tunnelbana och goda bussförbindelser.

Centrala Nacka är en del av Nacka stad. Här byggs 13 500 bostäder och 10 000 arbetsplatser fram till 2035. En stadsbyggnadsstrategi, Fundamenta, finns för Nacka stad.

Här finns redan skolor, idrott, bostäder, arbetsplatser och handel. Och framför allt gångavstånd till hav, sjöar och naturreservat. Centrala Nacka formas i samklang med de kvaliteter som redan finns.

I Centrala Nacka vill vi förena det bästa av två världar och utveckla en stadsdel med en unik karaktär och identitet genom det dynamiska mötet mellan stadens puls och naturens lugn. En plats med mångfald och kontraster där naturen och det urbana möts på nya sätt och trivs tillsammans. Det kallar vi för naturbant. Det naturbana kommer att prägla gestaltning, miljö, innehåll och funktioner i utvecklingen av Centrala Nacka.

I Centrala Nacka är det nära till både naturens lugn och stadens puls.

NATURBANA CENTRALA NACKA

Centrala Nacka präglas av det dynamiska mötet mellan stad och natur. Här finns variation, mångfald och kontraster i kombination med omtanke och grönska. Stadsrummen är orienterbara och inbjudande. I det naturbana Centrala Nacka inspireras stadsutvecklingen av bergsformationer och karga tallar, grönskande dalar och vindlande stigar. Stadsutvecklingen utmanar med innovativa former och lösningar. Urbana stadskvarter möter naturen. Vi kallar det naturbant.

Centrala Nacka har en stadsstruktur där olika skalor möts. Kvartersstrukturer och byggnaders form och höjd varierar, den klättrar likt topografin, stärker de offentliga rummen och stråken samt skapar tillgänglighet till mötesplatser.

De offentliga rummens karaktär skapas av de olika platsernas identitet och stämning. Platserna präglas av funktion, topografi, natur och urbana kvaliteter. Utformningen är tillåtande med lugnare rum blandat med livfulla rum – de erbjuder mångfald. Naturbana Centrala Nacka skapas av platsens karaktär – dess autenticitet, identitet och trovärdighet. Landskapet ger vägledning i hur stadsmiljön utformas.

Byggnaderna har en hög arkitektonisk kvalitet med tydlig identitet, medveten naturban färgsättning, hållbara materialval och en mänsklig skala. Taklandskapet varierar i uttryck och funktion, de gröna takterrasserna samsas med stadsmässiga tak, taken avslutar byggnaden mot himlen.

Bebyggelsen stärker stadslivet med aktiva bottenvåningar som interagerar med stadsrummen. Utformningen av bottenvåningen präglas av hög kvalitet i material och av detaljrikedom. Välkomnande entréer till både bostäder och lokaler bidrar till att gaturummet känns tryggt, vackert och levande. Stadens grönska tar plats där byggnaden möter stadsrummen.

Centrala Nacka tar avstamp i tankar om närhet, växtkraft och livskvalitet. Här har man allt man behöver på gångavstånd eller via den tunnelbanan som är klar 2030. Närhet till arbete, skolor och shopping. Närhet till kultur och natur. Närhet till nya möten och varandra. En plats som bidrar till utveckling och en hållbar livsstil och som ger stolthet hos både befintliga och nya Nackabor och verksamheter.

NÄRHET OCH NATURBANT – VISIONEN FÖR CENTRALA NACKA

NÄRHET OCH MÖTEN – mellan människor och verksamheter, stad och natur, lokalt och globalt.

KONTRASTER OCH MÅNGFALD - i gestaltning och innehåll, för olika människor och verksamheter, mellan urbant och natur.

KARAKTÄRS- OCH DRAGNINGSKRAFT – en unik identitet och miljö som attraherar och skapar nyfikenhet, självklarhet och stolthet med utgångspunkt från platsens förutsättningar och det dynamiska mötet mellan stad och natur.

LIVSKVALITET OCH VÄXTKRAFT – från livspussel till livs-access, närhet och nära till allt man behöver för en hållbar livsstil och utveckling.

NYTÄNKANDE OCH SAMVERKAN – nya hållbara lösningar och affärsmodeller, innovation och samarbeten.

DET GRÖNA

Naturen behåller sin vilda karaktär och regisseras in i ett sammanhang där bergsformationer, grönskan och trädens oregelbundna former lyfts fram, synliggörs och förstärks. Vegetationen är varierad och hämtar inspiration från Nackas natur. Naturen tar plats i staden.

I Centrala Nacka finns ett system av parker, gröna rum och gröna stråk med varierande form och storlek. Den samspelar med regnets väg och fördröjer och renar det.

De gröna rummen är attraktiva och varierade under årets alla tider.

Vägen till vattnet och skogen är tydlig. Det är nära till naturen.

DET URBANA

Typiskt för en stad är det offentliga rummet där alla har rätt att vistas. Ett ständigt flöde av människor, möten och idéer. Stadsliv är mötet mellan bofasta, verksamma och besökare. Möten som är avgörande för stadens utveckling. Det är utifrån vår historia och vår kulturmiljö som människan får ett sammanhang.

Stadslandskapet ska ses som en helhet. Utformningen är ömsom enhetlig, ömsom varierad. Det befintliga, det nya och tiden ger tillsammans staden karaktär.

Bottenvåningarna bidrar till stadens liv och ska gestaltas med omsorg. De utformas utifrån gaturummets betydelse med butiker, kontor, caféer, förskolor, tvättstugor eller bostäder med direktentré.

VAD KAN BYGGNADERNA GÖRA?

Arkitekturen och naturlandskapet möts på ett dynamiskt sätt. Kontrasten där det oordnade möter det ordnade konkretiseras. Byggnaden möter naturelementens form där naturens organiska former förstärker det byggdas stadga.

Växtlighet finns på fasader, stora terrasser, balkonger och i vintergröna innerum. I möjligaste mån har alla tillgång till balkong eller terrass. Gröna tak kan också vara gröna tak-trädgårdar med växthus för aktivitet och samvaro.

Förgårdsmark skapar en grön gatumiljö och ges en mängd olika uttryck. Naturen finns även på bostadsgårdarna eftersom underbyggda gårdar undviks.

Byggnaderna möter de naturbana stadsrummen med utblickar och inblickar. Naturbana entréer och innerum speglar de gröna uterummen – ute och inne integreras.

De levande bottenvåningarna har fokus på innehåll och verksamhet som riktar sig utåt. De är varierade i gestaltningen och skapar nyfikenhet och trygghet.

PARKER, TORG OCH GATURUM

Centrala Nackas parker och torg har olika funktioner och kvaliteter. Stadsparken består både av berg, skog och en grön oas med blomsterprakt. Centrala Nackas andra torg och stadsrum ger möjlighet till evenemang och rörelse, lek och samling. Parkerna förändras med de möjligheter som årstiden erbjuder.

Nätverk av varierade gångstråk skapar en mångfald av kopplingar till stadsrum, parker och natur.

Det finns platser som människorna själva får definiera – känslan, materialen, naturen och hur de möblerna används.

Torgen utformas så att de uppmuntrar till att dröja sig kvar vilket ger folkliv och trygghet.

Träd, buskar och grönska längs med gator skapar levande och attraktiva stadsrum.

HÅLLBART

Naturbana Centrala Nacka ska bidra till en hållbar livsstil – klimatsmart och socialt.

En grön infrastruktur utformas för att öka den biologiska mångfalden för både växter och djur som främjar spridningskorridorer. Växtligheten och grönskan renar och fördröjer dagvattnet, förbättrar mikroklimatet, dämpar buller och renar luften. Hållbar odling integreras som en del av byggnaderna.

Byggnation sker med hållbara material, lågt klimatavtryck uppmuntras.

Plats finns för gemensamma funktioner och åtgärder som främjar cirkulär ekonomi och att man delar funktioner och tjänster.

Stadens rum utformas så att de är överblickbara, orienterbara och trygga. De erbjuder möjlighet till samvaro med lek, platser för aktivitet och lugn och ro. Fungerande och sammanhängande gångstråk ihoplänkade med strandpromenader och skogsstigar ger förutsättningar för en aktiv livstil nära naturen.

Hållbara energisystem och innovativa mobilitetsåtgärder uppmuntras.

CENTRALA
NACKA